

Hezkuntzaz II

Naiara Garzia

Pio Barojaren (1872-1956) eleberri bateko protago-

nista, Andres Hurtado, bizitzako arazoan funtsera irits daitekeen jakinduria horren bila ibili zen, berarentzat jakinduria ezin baitzen bizitza den horretatik bereizi. Horregatik ikasi zuen unibertsitatean.

1911. urtean Barojak "El árbol de la ciencia" liburua argitaratu zuen. Bertan, garai hartako gizarteari buruzko gogoeta asko eta asko biltzen ditu, unibertsitatearen ingurukoak, esate baterako. Mende bat geroago unibertsitateera joatea egokitu zitzaidan, master bat egitera, hain zuzen ere. Zazpigarren urtea zen niretzat bertan, oraingoan, Nafarroako Unibertsitate Publikoan. Urte horretan, Barojaren liburua berrirakurtzen ari nintzen bitartean, Andres Hurtadoren esperientziak nirearekin bat egiten zuela ikusi nuen, eta, beraz, unibertsitatearen egoera ez zela hainbeste denboran gehiegi ere aldatu.

Unibertsitatea (letretako "gradueta", behintzat) begiak irekiarazteko gaitasun txikia duten irakaslez beteta dago, jakinduriak ez baina beste inertzia batzuk bultzatuta bertan lan egiten duten pertsonaz jositakoa, burua ladreiluz tapiatuta daukagula uste duten irakaslez gainezka.

Salbuespenak, ordea, egon badaude, eta irakasle onak ere topatu ditzakegu ("El árbol de la ciencia" laneko Letamendi irakaslearen modukoak), ahaztezinak diren horietakoak. Minoria horri esker eutsi diogu fedeari. Horiengatik izango ez balitz eta, paradoxikoa dirudien arren, unibertsitatea ikasteko lekuri okerrena dela pentsatuko genuke, bizitzarekin inolako zerikusirik ez duena, leihorik gabeko ladreiluzko kubo ilun bat. •

Egoera hori bertakoentzat onartezina bada, onartezinago egiten zaie atzerriko egoera ezagutu dutenei. Mahsa Shekarlook AEBeko Chicago hirian pasa zuen haurtzaroa eta, unibertsitatean ikasketak amaitu ondoren, Iranera itzuli zen. The Feminist School erakundeko webgunean era honetan esplikatu dute bere ekarpena: «Bere esperientzia eta jakinduria bertako kultura indartzeko erabiltzen zuen diasporako talde bateko kide egin zen Mahsa. Sistema politikoaren zulo txikiak mugimendu feminista zabaltzeko eta gizonen eta emakumeen arteko berdintasunaren inguruan eztabaidatzeko baliatzen zuten Irango emakumeekin bat egin zuen».

Aurtengo otsailean One Billion Rising ekimena antolatzen lagundu zuen Shekarlook Iranen. Mundu osoko gizonen, emakumeen eta umeen dantza egiteko eta mugitzeko gonbita egiten zaie, emakumeen aurkako indarkeriaren kontra. Era honetan deskribatu zuen bere burua antolatzaileen taldeak Facebook sare sozialean: «Emakumeentzako justizia exijitzeko era bat baino ez da One Billion Rising, etxean zein gizartearen emakumeak berdintasuna behar duela pentsatzen duten taldeek bat egin dezaten aitzakia. Kaleak okupatzen ditugu gure bizitzak josten dituztelako, gure etxea direlako. Kanean sortzen dira gure oroitzapenak, penak eta pozak. Bertan topatzen ditugu aliatuak eta lagunak. Eta bertan jabetzen gara arriskuez. Gure etxeak jadanik seguruak ez direnean, kaleetan babesten gara. Kalea hartzea da berradiskidetzea, berdintasuna eta justizia lortzeko gure modua. Kalea hartzen dute beraientzako eta besteentzako zoriona nahi dutenek, eta zorionaren aldeko borrokarako prest daudenek».

Bad Jens sareko aldizkari feministaren sortzailea ere bazen Mahsa Shekarloo. *Qantara.de* Ale-

maniako webguneari orain zazpi urte eskaintako elkarrizketa batean, Mendebaldean oso kontuan hartzeko moduko hausnarketak eskaini zituen irandar ekintzaileak: «Iranera etortzen diren mendebaldar gehienek pentsatzen dute Irangoak direla munduko emakumerik zapalduenak. Ez dakit horrela den ala ez. Aurreiritzi horretatik abiatuta, hemen ikusten duten guztiak baieztatzen die ideia hori. Orain, Jatami presidente dela, beste estereotipo bat ere badago, beste itxura bat: emakume gazte batena, buruko zapia oso atzean duena, makillatuta dagoena eta arropa estua daramana. Goraipatu ere egiten dute bigarren irudi hori. Egia esan, neska horiek egiten dutena garrantzitsua da, baina ezin da esan hori historiako iraultzarik handiena denik. Eta mendebaldarrek Irango emakumeen inguruko irudi ona badute, beti heroi horiena da. Bi mutur daude: biktima pasiboak diren emakumeak alde batetik, eta arau sozial guztiak apurtzen dituzten salbuespenak bestetik. Erdibiderik ez dago, nonbait».

Iranen justizia, askatasuna eta berdintasuna eskatzen dutenentzat oso tresna garrantzitsua izaten ari da Internet. Eta ingelesez zein persieraz idazten zen Bad Jens aldizkariak sekulako arrakasta izan zuen, edozein gai aztertzeke aukera ematen baitzuen, egunkarien eta paperezko aldizkarien mugarik gabe. Shekarloo aitzindari izan zen arlo horretan, sareak sekulako garrantzia duen herrialdean. Orain 10-12 urte, sarean gehien erabiltzen diren hizkuntzen sailkapenean persiera bigarren lekuan ageri zen eta, garai hartan, Irango blogariek sekulako arrakasta izan zuten. 2008ko ikerlan batek ondorioztatu zuen Iranen ideologia ezberdinetako herritarrek esku hartzen zutela sareko eztabaidetan. Agintariek ezarri nahi dituzten mugak egunero zeharkatzen dira. Eskerrak!

